

(3 Hours)

(Total Marks : 100)

- N.B.:** (1) Attempt **any four** questions.
(2) **Figures** to the **right** indicate **full marks**.
(3) **Cite relevant case laws** wherever **necessary**.

- 1) Analytically write on various sections of Indian Penal Code which deals to penalize the culprit for the heinous offences against women with such crimes. Discuss the provisions of The Criminal Law (Amendment) Act, 2013, for safeguarding women from new forms of offensive activities.
- 2) The Indian Constitution guarantees no discrimination of the grounds of religion. Evaluatively write on various provisions in the Constitution and other legislations for maintaining supremacy of each religion.
- 3) In India, the Parliament has amended the Civil Procedure Code by inserting Section-89 and Order 10 Rule 1-A to 1-C. Section-89 of the Civil Procedure Code provides for the settlement of disputes outside the Court based on the recommendations made by the Law Commission of India and Malimath Committee. What are types of Alternative Disputes Mechanisms? Lay down the merits and demerits of alternative disputes mechanism.
- 4) Law is the product of traditions and culture. Critically evaluate the role of Law in transformation of the society meeting the ever-changing needs of society.
- 5) Write Short notes on **any two** of the following :
  - a) Objectives of Protection of Children from Sexual Offences Act, 2012 (POCSO)
  - b) Advantages and Disadvantages of Nyaya Panchayats.
  - c) Origin and Development of Naxal Movement
  - d) Family Law Reforms.
- 6) Write critically on the history of prison establishments in India and recommendations forwarded by various committees/ commissions towards prison reforms. Provide suggestive measures for seeking futuristic prison reforms in India.
- 7) Write notes on :
  - a) Enforceability of Fundamental Duties in India.
  - b) Issues pertaining to in country and inter country adoption.

(३ तास)

(एकूण गुण १००)

सूचना : १) कोणत्याही चार प्रश्नांचा प्रयत्न करा.

२) उजवीकडे असलेले आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

३) जेथे आवश्यक असेल तेथे संबंधीत प्रकरणांचे कायदे सांगा.

- १) भारतीय दंड संहितेच्या विविध कलमांवर विश्लेषणाने लिहा, जे अशा गुन्ह्यांसह महिलांविरुद्धच्या जघन्य गुन्ह्यांसाठी दोषींना दंड देण्याचे काम करते. नवीन प्रकारच्या आक्षेपार्हकारवायांपासून महिलांचे संरक्षण करण्यासाठी फौजदारी कायदा (दुरुस्ती) कायदा २०१३ मधील तरतुदींवर चर्चा करा.
- २) भारतीय घटना धर्माच्या कारणास्तव कोणत्याही प्रकारचा भेदभाव करण्याची हमी देत नाही. प्रत्येक धर्माचे वर्चस्व टिकवून ठेवण्यासाठी घटना आणि इतर कायद्यातील विविध तरतुदींवर मूल्यांकन करा.
- ३) भारतात संसदेने नागरी प्रक्रियासंहिते मध्ये कलम-८९ समाविष्ट करून नियम-१०, १-ए ते १-सी, अशी सुधारणा केली आहे. नागरी प्रक्रियासंहितेच्या कलममध्ये भारतीय कायदा आयोग आणि मालीमठ समितीने केलेल्या शिफारशीच्या आधारे कोर्टा बाहेर वाद मिटविण्याची तरतूद आहे. वैकल्पिक विवाद यंत्रणेचे प्रकार काय आहेत. वैकल्पिक विवाद यंत्रणेच्या गुणवत्तेची आणि मर्यादांची चर्चा करा.
- ४) कायदा ही परंपरा आणि संस्कृतीची निर्मिती आहे. समाजाच्या बदलत्या गरजा भागविणा-या समाजाच्या परिवर्तनात कायद्याच्या भूमिकेचे गंभीरपणे मूल्यांकन करा.
- ५) पुढीलपैकी कोणत्याही दोनवर लहान नोट्स लिहा :
  - अ) लैंगिक गुन्हेगारीपासून बाल संरक्षण कायदा, २०१२ (पी.ओ.सी.एस.ओ.) ची उद्दीष्टे.
  - ब) न्याय पंचायतांचे फायदे आणि तोटे.
  - क) नक्षल चळवळीचा उगम आणि विकास.
  - ड) कौटुंबिक कायदा सुधारणा.
- ६) भारतातील तुरुंग आस्थापनांच्या इतिहासावर आणि तुरुंगातील सुधारणांबाबतच्या विविध समित्यांनी / कमिशनने पाठवलेल्या शिफारशींवर समालोचन करा. भारतातील भविष्य कारागृह सुधारणेसाठी सूचना देणारे उपाय द्या.
- ७) टिपा लिहा :
  - अ) भारतातील मूलभूत कर्तव्याची अंमलबजावणी.
  - ब) देशातील आणि आंतर-देश दत्तक संबंधित.